

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Te distribueren aan het luchtvaartpersoneel

Bulletin Mensenhandel

Meld mensenhandel

Dit bulletin heeft tot doel luchtvaartpersoneel te informeren over de signalen waaraan u mensenhandel kunt herkennen.

Koninklijke Marechaussee

Dit is een uitgave van:
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Augustus 2011 | Publicatienr: J-9698

Mensenhandel

Mocht u de in dit bulletin beschreven signalen van mensenhandel in de praktijk zien, meld dit dan bij de Koninklijke Marechaussee via de meldkamer Schiphol, te bereiken op telefoonnummer 020-6038 222.

Wat is mensenhandel?

Mensenhandel is moderne slavernij. Mensenhandel houdt in dat mensen onder dwang en meestal onder mensonterende omstandigheden moeten werken, waarvan door anderen wordt geprofiteerd. Er is dus sprake van uitbuiting. Het is een ernstige schending van de mensenrechten en een zeer zware vorm van criminaliteit.

Mensenhandel is een groeiend probleem dat vele verschijningsvormen kent. Van manipulatie en misbruik door pooiers en loverboys tot handel in menselijke organen en uitbuiting in de landbouw. Een van de bekendste voorbeelden van mensenhandel is gedwongen prostitutie. Daarbij lokken mensenhandelaren vrouwen (en soms ook mannen en minderjarigen) onder valse voorwendselen naar Nederland. In Nederland verplichten ze hen om als prostituee te werken.

Slachtoffers van mensenhandel worden vaak d.m.v. het openbaar vervoer getransporteerd, daarbij wordt ook gebruik gemaakt van luchtvaartmaatschappijen.

Om wie gaat het?

Niet alleen vrouwen worden slachtoffer van mensenhandel, maar ook mannen en minderjarige jongens en meisjes kunnen ten prooi vallen aan mensenhandelaren. Mensenhandel is niet altijd even zichtbaar. Sommige slachtoffers van mensenhandel worden misleid; hen wordt een prachtige toekomst beloofd. Anderen kiezen vrijwillig voor de prostitutie, niet wetende welke slechte werkomstandigheden hen staan te wachten.

Welke signalen kunnen een indicatie van mensenhandel zijn?

Geen enkel slachtoffer van mensenhandel is hetzelfde. Wel zijn er kenmerken die vaker bij slachtoffers voorkomen. De hieronder genoemde kenmerken zullen in de praktijk echter niet altijd even opzichtig zijn. Mensenhandelaren proberen zo onopvallend mogelijk met hun slachtoffers te reizen. Ook bij twijfel kan contact opgenomen worden met de Koninklijke Marechaussee. Een slachtoffer van mensenhandel kan ...

- ...gedesoriënteerd overkomen en niet weten waar hij/zij is of niet weten wat de eindbestemming is.

- ...oogcontact mijden en huiverig lijken om met vreemden te praten.
- ...een afwerende houding ten opzichte van politie en overige autoriteiten aannemen; contact wordt vermeden.
- ...streng in de gaten gehouden worden door de reisgenoot (er kan sprake zijn van beperkte bewegingsvrijheid waarbij bijv. toiletgebruik niet of beperkt wordt toegestaan).
- ...niet beschikken over het eigen paspoort.
- ...weinig persoonlijke bezittingen hebben.

Wat kunt u als luchtvaartpersoneel doen?

- Opmerkzaam zijn t.a.v. de passagiers aan boord van uw vlucht.
- Vertrouwen op uw intuïtie; als u het gevoel heeft dat iets niet in orde is; neem dan de tijd om dit te onderzoeken.
- Let op kinderen die zich niet op hun gemak lijken te voelen bij hun reisbegeleider. De volgende aanwijzingen kunnen een teken zijn dat de situatie niet normaal is:
 - De volwassene met wie het kind reist, lijkt het kind af te schermen.
 - Het kind mag niet vrijuit praten.

Procedures:

- Als het vermoeden bestaat dat een passagier het slachtoffer is van mensenhandel, begin dan een aardig, niet bedreigend, gesprek en stel doelgerichte vragen:
 - Vraag waarom ze reizen; gaan ze op vakantie of op bezoek bij familie?
 - Vraag waar en bij wie ze zullen verblijven/logeren wie ze zullen ontmoeten, wat ze gaan doen, etc.
- Analyseer hun lichaamstaal en manier van doen.
- Wees alert als de reisgenoot: zenuwachtig oogt, voorkomt dat de passagier de vragen kan beantwoorden of de vragen ontwijkend lijkt te beantwoorden.
- Informeer ander luchtvaartpersoneel en vraag hen om de interactie aan te gaan met de verdachte passagiers om de eigen vermoedens bevestigd te krijgen.
- Contacteer de gezagvoerder en stel hem/haar op de hoogte van uw vermoedens.
- Geef de gezagvoerder specifieke details van de situatie

- en leg uit waarom u vermoedt dat het gedrag tekenen vertoont van mensenhandel.
- Geef tegenover de gezagvoerder duidelijk aan dat u denkt dat een beoordeling door de autoriteiten wellicht gerechtvaardigd is.
- De gezagvoerder kan de informatie beoordelen en kan (ook bij twijfel) de Koninklijke Marechaussee erbij betrekken. De Koninklijke Marechaussee kan de passagier(s) bij de grens controleren.
- Als u op een Nederlands vliegveld getuige bent van een verdachte situatie, neem dan contact op met de Koninklijke Marechaussee.
- Een vermoeden van mensenhandel kan al voldoende aanleiding zijn om een mensenhandelonderzoek te starten. Neem daarom ook bij twijfel contact op met de Koninklijke Marechaussee.
- Indien de gemelde situatie leidt tot een opsporingsonderzoek en een eventueel strafrechtelijk proces kan een getuigenverklaring worden opgenomen.

Mensenhandel (of het vermoeden daarvan) kan gemeld worden bij de meldkamer Schiphol van de Koninklijke Marechaussee via telefoonnummer 020- 6038222.

De Koninklijke Marechaussee is betrokken bij de training van luchtvaartpersoneel inzake mensenhandel. Luchtvaartpersoneel kan de internationale veiligheid ondersteunen en waardevolle informatie verstrekken aan de autoriteiten om een bijdrage te leveren aan de wereldwijde strijd tegen mensenhandel.

Voor meer informatie over mensenhandel kunt u contact opnemen met de telefonische helpdesk van CoMensha (het Coördinatiecentrum Mensenhandel) via 033-4481186 of kunt u de volgende website raadplegen: www.mensenhandel.nl

Bedankt voor uw hulp!